

Back to school

The International Labour Organization's International Programme on the Elimination of Child Labour (ILO-IPEC) has been working to eliminate 'one of the worst forms of child labour' the practice of children working in Cambodia's salt fields in Kampot.

One of the children who has benefited from these interventions is 13 year-old Ly Vannaroun (Naroun) who was removed from working in the salt fields through the intervention of the ILO-IPEC who gave her school clothes, a schoolbag and a bicycle and other supports through a gradual process of removing her from child labour. She is now a full-time student in Grade 6.

When told that she would no longer have to work in the salt fields Naroun says "I was so happy that I would

Continued on page 5

(c) ILO

Cambodia and ILO sign Decent Work Cooperation Framework

Signing ceremony of Decent Work Country Programme for Cambodia 2011-2015.

A five-year cooperation framework and plan of action that will aid the country's post-crisis growth and build a stronger platform for future development was signed in Phnom Penh on 29 February 2012 by the International Labour Office (ILO) and the Kingdom of Cambodia.

The Decent Work Country Programme (DWCP) for Cambodia, which will run until 2015, focuses on assistance in three priority areas: (i) improving industrial relations and rights at work, (ii) promoting an enabling environment for decent employment growth, with a particular focus on young people, and (iii) improving and expanding social protection.

These priorities, which were identified through multiple rounds of discussions and consultations between the ILO and its tripartite constituents in Cambodia, reflect the main concerns of the Government, employers' and workers' organizations, and the ILO's specific expertise. In this respect, the plan represents the collective will of these actors to address critical challenges to the achievement of Decent Work for all Cambodians. Through its interventions, the DWCP is supportive of the ILO's global objective to promote Decent Work as a means to better secure sustainable development, poverty reduction and social justice worldwide.

"Today's event marks the beginning of a new body of work for the ILO in Cambodia, one that we hope will be more targeted, more collaborative and producing more impact than before", said Mr Jiyuan Wang, Director of the ILO Country Office for Thailand, Cambodia and Lao PDR, at the signing ceremony, adding that it is the strongest Decent Work Country Programme that Cambodia has ever had. "It is our hope that with this document as a guiding force, we can do our best work in enhancing the livelihoods of workers, improving working conditions, strengthening social protection and stimulating greater prosperity for millions of Cambodian workers and their families", he told participants at the ceremony.

The DWCP provides the basis for the ILO's contribution to the Government's Rectangular Strategy for Growth, Employment, Equity and Efficiency, which serves as the foremost socio-economic policy agenda and political vision for the country's development. Accordingly, the 2011-2015 country programme addresses a wide range of labour and developmental concerns, including training and skills development, employment generation, entrepreneurship and enterprise development, social protection, local economic development, industrial relations and social dialogue, and labour market governance.

The ILO estimates that, to achieve all outcomes, DWCP will require mobilizing around 5 million US dollars a year, jointly with development partners and its tripartite constituents.

INSIDE:

- National tripartite policy dialogue to design coherent social protection and employment policies in Cambodia
- Child labour prevention training for garment factories
- ILO-ACTRAV project for workers' activities

- Workshop on child labour for national and international response
- MoLVT praises Cambodia's enterprises for HIV response
- Self Help Group helps me to grow

National tripartite policy dialogue to design coherent social protection and employment policies in Cambodia

(c) ILO

Stakeholders participated in the two-day National Tripartite Policy Dialogue.

ILO-EU Project held a two-day National Tripartite Policy Dialogue on March 28-29 in Phnom Penh. The event aimed to support the design of a coherent social protection and employment policy in order to reduce poverty in Cambodia. Organized by the Ministry of Labor and Vocational Training (MoLVT) in cooperation with ILO and EU, the national dialogue counted on the participation of government, employers and worker representatives to discuss a draft action plan, and to collect ideas and recommendations from the dialogue members. “Two major challenges for Cambodia are policies to fight poverty and to extend the coverage of social protection in Cambodia. Another challenge is to design a National Employment Strategy (NES),” said the ILO-EU project manager Helmut Schwarzer. “The participation of government, workers and employers is important to bring broad political and social support to the policies in the future.”

The dialogue elaborated on important aspects like linking the existing National Social Protection Strategy (NSPS) with employment policies, how to include more workers into formal employment, how to increase labour productivity in Cambodia, and how a coordination mechanism could be designed at ministerial level to enhance social protection and employment policy outcomes.

ILO technical advisor Arthur van de Meerendonk highlighted the crucial role of a National Employment Strategy, to be developed over 2012-2013:

Continued on page 3

Child labour prevention training for garment factories

(c) ILO

A training role play in which a woman participant is found to be underage.

ILO-Better Factories Cambodia organized its first free training on ways of preventing child labour, targeting factory staff involved in recruitment processes.

The training was organized to educate factory staff about child labour issues and provide them with some key techniques to prevent child labour recruitment in their workplaces. The three-day training was held from 5-7 March. On each day about 100 people took part in the whole day training. They enjoyed presentations from BFC's trainers and monitors, shared experiences with each other through discussion and role plays, and clarify any questions about child labour issues.

Participants raised challenges such as a lack of manpower, falsified and inconsistent documents, high staff turnover in the industry, and the poor economic situation which has led to more underage workers applying. They also highlighted the consequences of employing underage workers, including damage to the image of factory and the country, potentially negative effects on future investment, and the affect on the children's education and health. For more detail, please visit: www.betterfactories.org

Continued from page 2

National tripartite policy dialogue...

“The Cambodian government has already put in place a consistent and cohesive framework. The NES is the missing piece to link between the economic and sectoral policies with the social protection strategies right now, playing a key role in Cambodia”. He added that “The economic growth alone will not lift people out of poverty. Cambodia needs the integration of National Social Protection and Employment Strategies to accomplish that.”

The Head of the Delegation of the European Union to Cambodia, Ambassador Jean-Francois Cautain, noted that “The EU and its member States are strongly supportive of social protection schemes, particularly recent calls in the context of the United Nations and the G20 for developing nationally-defined social protection floors. In this regard we hope that our partnership with the ILO will assist the Government of Cambodia in making informed policy decisions about social protection measures”.

ILO ACTRAV Project for Workers’ Activities is mandated to promote and enforce ILO labour standards, especially fundamental rights and right at work in the heart of decent work, so that workers have strong, representative and independent organizations.

On 5 March 2012, the ILO ACTRAV Project organized a national union workshop on Gender Policy, in cooperation with the ILO Social Protection and Gender (SPG) project. The event brought together seven confederations for discussions. The objectives were to promote a gender policy in the trade union movement. The participating unions shared their views on the development of a policy and committed themselves to promoting gender equality in trade unions, especially to increase and promote women’s participation in decision-making and union leadership structures, at all levels. The aim is to improve respect for women’s issues in both workplaces and society as whole.

On 5-6 February 2012, a “People’s Tribunal” forum was organized to assess the impact of global supply chains on wages and workers’ rights in Cambodia, to examine the specific impact of low wages on women workers, and to publicise the low wages of Cambodia’s garment workers. This forum was partly supported by ILO ACTRAV, alongside labour support organizations and trade unions. The Tribunal also attempted to convince relevant groups (such as international brands, the Ministry of Labour, and employers’ organizations) to respect corporate social responsibilities and the human rights of workers in the Cambodian garment and footwear industry. After the two-day hearings, the People’s Tribunal jury recommended that all key actors and other stakeholders should take part in serious, active and meaningful discussions to improve working conditions, and set a reasonable wage increase figure to ensure a living wage for garment and footwear workers, as well as for low wage workers in other industries.

Workshop on child labour for national and international response

At the request of the Fisheries Administration (FiA) of the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries (MAFF) of Cambodia, the ILO and the FiA, and in collaboration with FAO organized a two-day sensitization workshop on child labour and national and international responses to it from 21-22 December 2011 in Phnom Penh for key officials of the FiA, fisheries communities, employers' and workers' organizations. As a second step in this process the Fisheries Administration, with technical and financial support provided by the ILO and FAO on behalf of the International partnership for cooperation on child labour in agriculture, organized a National Consultation in Phnom Penh from 22-24 February 2012. Key stakeholders from the Fisheries Administration, the Ministry of Labour and Vocational Training, the National Institute of Statistics of the Ministry of Planning, representatives of fishing communities and employers and trade unions in the fisheries sector attended the three-day consultation. Strategies and action planning to integrate and address child labour, especially its worst forms in the fisheries sector in Cambodia were identified and adopted for implementation.

MoLVT praises Cambodia's enterprises for HIV response

The Ministry of Labour and Vocational Training (MoLVT), with funding support from the ILO-Social Protection and Gender (ILO-SPG) Project of the International Labour Organization (ILO), praised the work of numerous Cambodian businesses for their efforts to respond to HIV/AIDS in the workplace.

The world of work is playing a crucial role in addressing HIV and AIDS. It offers a valuable entry point to reach women and men workers in the setting where they spend much of their lives: the workplace. The development and implementation of workplace policies and programmes on HIV and AIDS facilitate access to prevention, treatment, care and support services for workers and their families and dependants, thereby also reaching out to the larger community." This was addressed in the remarks by Ms. Undraa Suen, ILO's Liaison Officer at this Awards Ceremony on 28 November 2011, which awarded 102 enterprises for the successful implementation of HIV/AIDS Committees, HIV policies and HIV programmes in accordance with Prakas 086 and related guidelines.

Continued on page 5

MoLVT praises...

The committees which play a key role in the fight against HIV/AIDS are now found in a variety of workplaces including garment, hospitality, banking, telecommunications, and other sectors including entertainment settings. The ILO is sincerely hoping that there will be more specifically from the entertainment sector implement the HIV workplace programme.

Back to...

not be sick anymore as I was very tired and it was very painful for my body”.

“I was very happy when the ILO intervention took place as I am poor and had no money to buy school materials for my daughter” says her mother Chhou Kan. “Naroun is a very smart child. If she has the ability, I would love her to someday become a nurse or a doctor.

Self Help Group helps me to grow

Somaly feed her pig and a newly bought piglet.

The Social Protection and Gender Project (SPG), is currently helping 1800 rural women (current and former garment workers) acquire the skills and capital needed to start microenterprises and small businesses. The two-year long project provides training on entrepreneurship, and financial education and supports the creation of 64 community level saving groups in Phnom Pehn, Svay Rieng and Kampong Chhnang provinces.

A successful case

Somaly Chan is a 30 year-old woman who lives in Prey Chambok village in Svay Rieng province. She is married to Chham Borin, a construction worker, and has 3 children. Somaly, a former garment

worker, became a member of the village Self Help Group (SHG) in March 2011. The group now has 25 members in total, each of whom has agreed to save 5,000 Riel (US\$1.25) per month.

Since joining the group Somaly has combined her new knowledge to become an agricultural entrepreneur at home, rather than leaving to work in a garment factory. As she had some experience in raising pigs, she decided to make money by buying a piglet. In the second month of her membership of the group she took her first loan of 50,000R to buy the piglet. The following month, Somaly began to pay back her loan, as per the rules of the self-help group. Before long, she took a second loan to buy another pig. Her plan was to sell her first piglet in February 2012 for 680,000 Riel (she bought it for 150,000 Riel), giving her a profit of 530,000 (USD\$132).

She also plans to buy a third piglet, using money from her shares from the SHG, which will be paid out when the group reaches it's first anniversary in March

Somaly credits the self help savings group with an improvement of her life. She could not save before the savings group was formed because she had no clear plan. She has now told her neighbours about the savings group and advised them to join one too.

ត្រឡប់ទៅកាន់ សាលារៀន

កម្មវិធីអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់ពលកម្មកុមារ នៃអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO IPEC) បាននឹងកំពុងធ្វើការលុបបំបាត់ទំរង់ធ្ងន់បំផុតនៃពលកម្មកុមារនៅក្នុងវិស័យផលិតអំបិលខេត្តកំពត ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

កុមារី លី សុវណ្ណារួន គឺជាកុមារម្នាក់ក្នុងចំណោម កុមារទាំងឡាយដែលបានទទួលការជួយគាំទ្រពីគំរោង។ ណារួន មានអាយុ១៣ឆ្នាំ។ នាងត្រូវបានដកហូតចេញពីពលកម្មក្នុងវិស័យផលិតអំបិលតាមរយៈការអន្តរាគមន៍នៃអង្គការ ILO-IPEC ដែលបានផ្តល់អោយណារួន នូវសំភារៈសិក្សាសំលៀកបំពាក់ កាបូប កង់ និងការគាំទ្រផ្សេងៗ ទៀតតាមរយៈដំណើរការជាបន្តបន្ទាប់នៃការ ដកហូតកុមារចេញពីពលកម្មកុមារ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ណារួន រៀនថ្នាក់ទី ៦ ។ នាងនិយាយនាងឈប់ទៅធ្វើការក្នុងស្រែអំបិល ទៀតហើយ "ខ្ញុំសប្បាយ ចិត្តណាស់

តទៅទំព័រទី ៥

(c) ILO

កម្ពុជា និងអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) ចុះហត្ថលេខាលើក្របខណ្ឌសហប្រតិបត្តិការ ស្តីពីការងារសមរម្យ

ពិធីចុះហត្ថលេខាលើកម្មវិធីការងារសមរម្យសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ២០១១-២០១៥

ក្របខណ្ឌកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងផែនការសកម្មភាពរយៈពេលប្រាំឆ្នាំដែលនឹងជួយជម្រុញដំណើរការកិច្ចក្រោយវិបត្តិ និងកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះកាន់តែរឹងមាំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍នាពេលអនាគតត្រូវបានចុះហត្ថលេខា នៅរាជធានីភ្នំពេញ នាថ្ងៃទី ២៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២ រវាងអង្គការ ILO និងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

កម្មវិធីការងារសមរម្យប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តរហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៥ ផ្តោតលើជំនួយសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យអាទិភាពចំនួនបី រួមមាន (១) ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងវិញនូវទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈនិងសិទ្ធិនៅកន្លែងធ្វើការ (២) ការលើកកម្ពស់បរិយាកាសអំណោយផលសម្រាប់ជំរុញកំណើនការងារសមរម្យដោយផ្តោតជាសំខាន់លើយុវជន និង (៣) ការបង្កើន និងពង្រីកកិច្ចគាំពារសង្គម ។

វិស័យអាទិភាពទាំងនេះដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងតាមរយៈលទ្ធផលនៃការពិភាក្សា និងពិគ្រោះ យោបល់ជាច្រើន លើកច្រើនសាររវាងអង្គការ ILO និងតំណាងត្រីភាគីរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមបញ្ចូលទាំងក្រុមការងារជាតិ និងអង្គការសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងការកសាង និងជំរុញការងារសមរម្យ និងជំនួយសហប្រតិបត្តិការកាន់តែល្អប្រសើរ និងជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានកាន់តែធំធេងជាងពេលមុន ហើយលោកបានបន្ថែមទៀតថា នេះគឺជាកម្មវិធីការងារសមរម្យ ដ៏ធំបំផុតដែលប្រទេសកម្ពុជាមិនធ្លាប់មានកន្លងមក ។ លោក វ៉ាន ក៏បានជម្រាបជូនភ្ញៀវដែល ចូលរួមក្នុងពិធីនេះថា "ដោយមានឯកសារក្របខណ្ឌសហប្រតិបត្តិការនេះជាយាននាំផ្លូវ យើងសង្ឃឹមថាយើងនឹងខិតខំឱ្យអស់ ពីសមត្ថភាពដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព កែលម្អលក្ខខណ្ឌការងារព្រមទាំងពង្រឹងកិច្ចគាំពារសង្គម និងបង្កើន វិបុលភាពសម្រាប់កម្មករនិយោជិតកម្ពុជារាប់លាននាក់ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ" ។

លោក ជីយ៉ាន វ៉ាន (Jiyuan Wang) នាយកការិយាល័យអង្គការ ILO ប្រចាំប្រទេសថៃ កម្ពុជា និងឡាវ បានមានប្រសាសន៍នៅពិធីចុះហត្ថលេខាថា "ព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃនេះជាសក្ខីភាពនៃការចាប់ផ្តើមក្របខណ្ឌការងារថ្មីមួយទៀត សម្រាប់អង្គការ ILO នៅកម្ពុជា ពោលគឺក្របខណ្ឌការងារដែលយើងសង្ឃឹមថានឹងឆ្លើយតបកាន់តែចំគោលដៅ បង្កើតបរិយាកាស សហប្រតិបត្តិការកាន់តែល្អប្រសើរ និងជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានកាន់តែធំធេងជាងពេលមុន" ហើយលោកបានបន្ថែមទៀតថា នេះគឺជាកម្មវិធីការងារសមរម្យ ដ៏ធំបំផុតដែលប្រទេសកម្ពុជាមិនធ្លាប់មានកន្លងមក ។ លោក វ៉ាន ក៏បានជម្រាបជូនភ្ញៀវដែល ចូលរួមក្នុងពិធីនេះថា "ដោយមានឯកសារក្របខណ្ឌសហប្រតិបត្តិការនេះជាយាននាំផ្លូវ យើងសង្ឃឹមថាយើងនឹងខិតខំឱ្យអស់ ពីសមត្ថភាពដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព កែលម្អលក្ខខណ្ឌការងារព្រមទាំងពង្រឹងកិច្ចគាំពារសង្គម និងបង្កើន វិបុលភាពសម្រាប់កម្មករនិយោជិតកម្ពុជារាប់លាននាក់ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ" ។

កម្មវិធីការងារសមរម្យនេះ ផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការចូលរួមចំណែករបស់អង្គការ ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលជាកម្មវិធីគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និង ទស្សនៈវិស័យនយោបាយដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស ។ ក្នុងន័យនេះ កម្មវិធីប្រចាំប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១១-២០១៥ ឆ្លើយតបទៅនឹងក្តីកង្វល់នៃការអភិវឌ្ឍន៍និងបញ្ហាជាច្រើនក្នុងវិស័យការងារ ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាល និងអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញ ការបង្កើតការងារ សហគ្រិនភាព ការអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាស ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចតាមមូលដ្ឋាន ការគាំពារ សង្គម ទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ និងអភិបាលកិច្ចទីផ្សារការងារជាដើម ។

អង្គការ ILO ប៉ាន់ប្រមាណថា ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលតាមការរំពឹងទុកខាងលើនេះ កម្មវិធីការងារសមរម្យប្រចាំ ប្រទេស នឹងត្រូវត្រៀមធនធានប្រមាណ ៥លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា និងតំណាងត្រីភាគី ។

កិច្ចពិភាក្សាត្រីភាគីថ្នាក់ជាតិដើម្បីបង្កើតទំនាក់ទំនងរវាងកិច្ចគាំពារសង្គម និងគោលនយោបាយមុខរបរនិងការងារ នៅកម្ពុជា

(c) ILO

ដៃគូពាក់ព័ន្ធនានាចូលរួមក្នុងកិច្ចពិភាក្សាត្រីភាគីរយៈពេលពីរថ្ងៃ

កិច្ចពិភាក្សាត្រីភាគីថ្នាក់ជាតិមួយបានប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេល២ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី២៨-២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១២ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ កិច្ចពិភាក្សានេះធ្វើឡើង សំដៅជួយរៀបចំអោយមានការផ្សារភ្ជាប់កិច្ចគាំពារសង្គមទៅនឹងគោលនយោបាយមុខរបរនិងការងារ ដើម្បីចូលរួមកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា។ កិច្ចពិភាក្សានេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងការងារ ដោយសហការជាមួយអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ និងសហភាពអឺរ៉ុប និងមានការចូលរួមពីតំណាងរដ្ឋាភិបាល និយោជក និងតំណាងសហជីពកម្មករ ដើម្បីពិភាក្សាលើផែនការសកម្មភាព ប្រមូលយោបល់ និងអនុសាសន៍ពីដៃគូពិភាក្សា។

លោក Helmut Schwarzer ប្រធានគំរោង ILO-EU បានមានប្រសាសន៍ថា "ចំណុចសំខាន់ៗដែលកម្ពុជាត្រូវខិតខំពង្រីកការបង្កើតគោលនយោបាយដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការពង្រីកវិសាលភាពកិច្ចគាំពារសង្គម ហើយការពុះពារមួយទៀតគឺការរៀបចំគោលនយោបាយមុខរបរនិងការងារ។ លោកបានបន្ថែមទៀតថា ការចូលរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា កម្មករ និងនិយោជកនៅលើកិច្ចពិភាក្សាគឺជាការសំខាន់មួយ ដើម្បីបង្កើតអោយមានបរិយាកាសនយោបាយ និងសង្គមអោយ កាន់តែទូលាយ ក្នុងការជួយអោយមានគោលនយោបាយទាំងនេះនាពេលអនាគត។"

កិច្ចពិភាក្សានាពេលនេះបានផ្តោតលើកិច្ចពិភាក្សាសំខាន់ៗដូចជា ការផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គមសំរាប់ជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ដែលបានអនុម័តរួចហើយជាមួយនឹងយុទ្ធសាស្ត្រមុខរបរនិងការងារ វិវរកិច្ចបញ្ចូលកម្មករ

តទៅទំព័រទី ៣

ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការឧបស្ថាន់ពលកម្មកុមារសម្រាប់រោងចក្រកាត់ដេរ

(c) ILO

ការសម្តែងរឿងដែលក្នុងនោះអ្នកចូលរួមជានារីត្រូវបានរកឃើញថាជាកម្មករវិនិច្ឆ័យទាន់គ្រប់អាយុ

គំរោងរោងចក្រកាត់ដេរប្រសើរនៅកម្ពុជានៃអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) បានរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីវិធីសាស្ត្រដើម្បីឧបស្ថាន់ពលកម្មកុមារ ដែលផ្តោតសំខាន់ទៅលើបុគ្គលិករោងចក្រដែលធ្វើការផ្ទាល់លើការជ្រើសរើសកម្មករ ហើយការបណ្តុះបណ្តាលនេះធ្វើឡើងដោយឥតមានគិតថ្លៃ។

ការបណ្តុះបណ្តាលនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឱ្យបុគ្គលិករោងចក្រយល់ដឹងបន្ថែមពីបញ្ហាពលកម្មកុមារ និងផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវគន្លឹះមួយចំនួនដើម្បីបញ្ចៀសការជួលកម្មករជាកុមារឱ្យធ្វើការនៅរោងចក្ររបស់ពួកគេ។ ការ បណ្តុះបណ្តាលនេះមានរយៈពេលបីថ្ងៃដែលបានចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ៥ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខែ មីនា។ ក្នុងថ្ងៃនីមួយៗមានអ្នកចូលរួមប្រមាណ ១០០ នាក់។ ពួកគេទទួលបានការយល់ដឹងតាមរយៈបទបង្ហាញពីគ្រូបណ្តុះបណ្តាល និងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យលក្ខខណ្ឌការងាររបស់គំរោងរោងចក្រកាត់ដេរប្រសើរនៅកម្ពុជា ហើយពួកគេក៏បានចែករំលែកបទពិសោធន៍ជាមួយគ្នាតាមរយៈកិច្ចពិភាក្សា និងការសម្តែងរឿង ហើយពួកគេអាចសួរសំណួរផ្សេងៗ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាពលកម្មកុមារ។

អ្នកចូលរួមបានលើកឡើងពីបញ្ហាប្រឈមនានា ដូចជា កង្វះខាតកម្លាំងពលកម្ម ការបន្តនិងភាពមិនត្រឹមត្រូវនូវរាល់ឯកសារផ្សេងៗ អត្រាកម្មករចេញចូលមានកម្រិតខ្ពស់ និងស្ថានភាពរស់នៅមានការលំបាក ដែលកត្តាទាំងនេះបានបណ្តាលឱ្យមានការជួលកម្មករក្រោមអាយុ។ ហើយពួកគេក៏បានបង្ហាញពីផលប៉ះពាល់នៃការជួលកម្មករមិនគ្រប់អាយុ ដែលមានដូចជាប៉ះពាល់ទៅដល់កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់រោងចក្រ និងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ ហើយអ្វីដែលសំខាន់គឺការប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានទៅដល់ការវិនិយោគទុននាពេលអនាគត និងដល់ការអប់រំ និងសុខភាពរបស់កម្មករមិនទាន់គ្រប់អាយុទាំងនោះ។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រ៖

www.betterfactories.org ។

កិច្ចពិភាក្សាស្រាវជ្រាវអំពីស្ថានភាព...

ទៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្លូវការ រកវិធីបង្កើនផលិតភាពការងារ និងរកយន្តការសម្របសម្រួលមួយដែលអាចធ្វើការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវលទ្ធផលនៃកិច្ចការសង្គម និងគោលនយោបាយមុខរបរនិងការងារ ។

លោក Arthur van de Meerendonk អ្នកជំនាញការរបស់ ILO បានគូសបញ្ជាក់ផងដែរថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបង្កើតរួច ហើយនូវគំរោងការមួយដែលមានភាពរឹងប៉ឹង និងមានភាពផ្សារភ្ជាប់គ្នា តែយុទ្ធសាស្ត្រជាតិមុខរបរ និងការងារជាអ្វីដែលកំពុងខ្វះខាត ដែលអាចផ្សារភ្ជាប់វិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងវិស័យផ្សេងទៀតទៅនឹងវិស័យគាំពារសង្គមដែលមានស្រាប់ ។ លោកបន្ថែមទៀតថា ការរីកចម្រើន ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចតែមួយមុខ នឹងមិនអាចជួយប្រជាជនកម្ពុជាអោយរួចផុតពីភាពក្រីក្របានច្រើននោះទេ ។ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវការការធ្វើសមាហរណកម្មរវាងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិមុខរបរនិងការងារ ដើម្បីឈានទៅរកភាពជោគជ័យក្នុងការងារនេះ ។

ឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហគមន៍អឺរ៉ុបប្រចាំនៅកម្ពុជា លោក Jean-Francoise Cautain បានបញ្ជាក់ថា "សហគមន៍អឺរ៉ុប និងរដ្ឋជាសមាជិក គាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងលើរបបគាំពារសង្គម ជាពិសេសសេចក្តីប្រកាសថ្មីៗនេះ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិ និងប្រទេស G២០ សំដៅអោយមានការរៀបចំកិច្ចគាំពារសង្គមជាមូលដ្ឋានថ្នាក់ជាតិ ។ លោកបានបន្ថែមទៀតថា សហគមន៍អឺរ៉ុបសង្ឃឹមថា ក្រោមកិច្ចសហការ ជាមួយគំរោង ILO-EU នឹងជួយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តលើវិធានការកិច្ចគាំពារសង្គមមួយដែលសមស្រប ។

គម្រោង ILO ACTRAV ផ្នែកសកម្មភាពកម្មករនិយោជិត ធ្វើការលើកកម្ពស់ និងពង្រឹងការអនុវត្តន៍ ស្តង់ដារការងាររបស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិជា ពិសេសសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាន និង សិទ្ធិទោតន្តែងធ្វើការ ដែលជាស្តង់ដារនៃការងារសមរម្យ ដើម្បីឱ្យកម្មករ និយោជិតមានអង្គការជាតំណាងរបស់ខ្លួនដែលខ្លាំង និងមានលក្ខណៈឯករាជ្យ

នៅថ្ងៃទី៥-៦ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ គម្រោងផ្នែកសកម្មភាពកម្មករបានរួមវិភាគទានជាថវិកា គាំទ្រដល់ការរៀបចំ " វេទិកាមហាជន " ដែលបានរួមសហការ រៀបចំដោយអង្គការគាំទ្រការងារ និង សហជីព ក្នុងគោលបំណង ដើម្បីវាយតម្លៃអំពីវេទនាសម្ព័ន្ធបច្ចុប្បន្ន របស់បណ្តាញផ្គត់ផ្គង់ជា សកលដែលកំពុងប៉ះពាល់ដល់ប្រាក់ឈ្នួលនិងសិទ្ធិកម្មករនៅកម្ពុជា ដើម្បីពិនិត្យទៅលើប្រាក់ឈ្នួលទាបដែលប៉ះពាល់ជាក់លាក់ទៅលើ កម្មករ និងផ្សព្វផ្សាយពីស្ថានភាពនៃប្រាក់ឈ្នួលទាបរបស់កម្មករ នៅកម្ពុជាឱ្យមានការយល់ដឹងជាសាធារណៈ ។ វេទិកានេះមាន បំណង បញ្ចុះបញ្ចូលដល់ ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ (ដូចជា ស្នាក់យំហោ របស់ក្រុមហ៊ុនបញ្ជាទិញអន្តរជាតិ ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យការងារ និងអង្គការនិយោជក) ដើម្បីឱ្យមានការគោរពនូវទំនួលខុសត្រូវ សង្គម និង សិទ្ធិមនុស្ស របស់កម្មករនៅក្នុងឧស្សាហកម្មសំលៀក បំពាក់និងដេរស្បែកជើងនៅកម្ពុជា ។ បន្ទាប់ពីការវេទិកានេះ បាន ដំណើរការធ្វើសវនាការរយៈពេលពីរថ្ងៃរួចមក ក្រុមគណៈវិនិច្ឆ័យ បានផ្តល់នូវអនុសាសន៍ថា តួអង្គសំខាន់ៗទាំងអស់ និងភាគីដែល ពាក់ព័ន្ធ គួរតែចូលរួមពិភាក្សាឱ្យបានសកម្ម ម៉ឺងម៉ាត់ និងមាន ន័យដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដល់លក្ខខណ្ឌការងារ និងកំណត់ តួលេខកំណើននៃប្រាក់ឈ្នួលឱ្យសមហេតុផល ទៅនឹងកម្រិតប្រាក់ ឈ្នួលដែលអាចរស់នៅសមរម្យ សម្រាប់កម្មករកាត់ដេរសំលៀក បំពាក់ និងដេរស្បែកជើង ក៏ដូចជាកម្មករដែលមានប្រាក់ឈ្នួល ទាបនៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មដទៃទៀតផងដែរ ។

នៅថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ អង្គការពលកម្មអន្តរ ជាតិ គម្រោងផ្នែកសកម្មភាពកម្មករ ដែលបានសហការជាមួយ គម្រោងផ្នែកកិច្ចគាំពារសង្គម និងយេនឌ័រ បានបើកសិក្ខាសាលា ថ្នាក់ជាតិស្តីពីគោលនយោបាយយេនឌ័រ នៅ ភោជនីយដ្ឋានទន្លេ បាសាក់ ដែលមានសហភាពចំនួនប្រាំពីរបានចូលរួមក្នុងកិច្ច ពិភាក្សានោះ ។ គោលបំណងនៃសិក្ខាសាលា គឺដើម្បីលើក កម្ពស់គោលនយោបាយយេនឌ័រនៅក្នុង ថវិកាសហជីព ដែលជាលទ្ធផល សហជីពបានចូលរួមគំនិតយោបល់ដែលជា ធាតុចូលសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍គោលនយោបាយ និង បានប្តេជ្ញាចិត្ត លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ នៅក្នុងសហជីព ជាពិសេស បង្កើន និងលើកកម្ពស់ស្ត្រីឱ្យមានការចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តី សម្រេចចិត្ត និងនៅក្នុងជួររចនាសម្ព័ន្ធថ្នាក់ដឹកនាំសហជីពនៅ គ្រប់កម្រិត ដែលជួយកែលម្អបញ្ហារបស់ស្ត្រីឱ្យកាន់តែប្រសើរ ឡើងនៅកន្លែងធ្វើការ និង ក្នុងសង្គមទាំងមូល ។

សិក្ខាសាលាសាលាស្តីពីពលកម្មកុមារ សម្រាប់ការឆ្លើយតបថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ

តាមសំណើរបស់រដ្ឋបាលជលផល (FIA) នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) របស់ប្រទេសកម្ពុជា និងក្រោមការចូលរួមជាមួយអង្គការស្បៀងអាហារ និងកសិកម្ម (FAO) អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) ជាមួយនឹងរដ្ឋបាលជលផល (FIA) បានរៀបចំសិក្ខាសាលាមួយរួមគ្នា ដែលមានរយៈពេលពីរថ្ងៃ គឺចាប់ពីថ្ងៃទី ២១ ដល់ ២២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១ ទីក្រុងភ្នំពេញ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអំពីពលកម្មកុមារ និងជាការឆ្លើយតបថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ដល់មន្ត្រីសំខាន់ៗនៃរដ្ឋបាលជលផល សហគមន៍នេសាទ អង្គការនិយោជក និងអង្គការកម្មករនិយោជិត។ ជាដំណើរការនេះ ដោយមានជំនួយគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុ ពីអង្គការ ILO និង FAO តំណាងអោយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដៃគូអន្តរជាតិ ស្តីពីពលកម្មកុមារនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម រដ្ឋបាលជលផល បានរៀបចំសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិមួយទៀត នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ចាប់ពីថ្ងៃទី ២២ ដល់ ២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ដែលមានរយៈពេលបីថ្ងៃជាមួយដៃគូពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមកពីរដ្ឋបាលជលផល ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ តំណាងមកពីសហគមន៍នេសាទ តំណាងមកពីនិយោជក និងតំណាងមកពីសហជីពនៅក្នុងវិស័យជលផលបានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងបង្កើតផែនការសកម្មភាព ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មបញ្ហាពលកម្មកុមារ និងដោះស្រាយបញ្ហាពលកម្មកុមារ ជាពិសេសទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនៃពលកម្មកុមារនៅក្នុងវិស័យនេសាទក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលត្រូវបានកំណត់ និងអនុម័ត ដើម្បីអនុវត្តន៍។

ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ លើកសរសើរសហគ្រាស និងគ្រឹះស្ថានលើកឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាអេដស៍

ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភពីគំរោងកិច្ចគាំពារសង្គម និងយេនឌ័រ របស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO-SPG) បានលើកសរសើរសហគ្រាសឯកជនកម្ពុជាមួយចំនួនចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាអេដស៍នៅកន្លែងធ្វើការ ក្នុងឆ្នាំ ២០១១។

ពិភពការងារដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាអេដស៍។ វាផ្តល់នូវដំណោះស្រាយមួយដ៏មានសារៈសំខាន់ដើម្បីផ្តល់ដល់កម្មករ កម្មករិនី នៅកន្លែងធ្វើការ ជាកន្លែងដែលគេចំណាយពេលវេលាជាច្រើនសំរាប់ការរស់នៅ របស់ពួកគេ។ ការបង្កើត និងអនុវត្តន៍កម្មវិធីអេដស៍ និង គោលនយោបាយនៅកន្លែងធ្វើការ ផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលសម្រាប់កម្មករ និងក្រុមគ្រួសារពួកគេដើម្បីទទួលបាននូវការបង្ការ ការព្យាបាលថែទាំ គាំទ្រដើម្បីឈានទៅដល់សហគមន៍ធំបាន។ ចំនុចទាំងអស់នេះ ត្រូវបានលើកឡើងដោយលោកស្រី អ៊ុនដ្រា ស៊ុរិន តំណាងអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិនៅកម្ពុជា ក្នុងពិធីផ្តល់ប័ណ្ណសរសើរនេះ កាលពីថ្ងៃទី ២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១ ជូនដល់រោងចក្រ សហគ្រាសចំនួន ១០២ ដែលមានស្នាដៃក្នុងការអនុវត្តន៍ប្រកាសលេខ ០៨៦ ស្តីពី ការបង្កើតគណៈកម្មការអេដស៍នៅតាមសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងការបង្ការទប់ស្កាត់មេរោគអេដស៍ និង ជំងឺអេដស៍ នៅកន្លែងធ្វើការ និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីមេរោគអេដស៍ ជម្ងឺអេដស៍នៅកន្លែងធ្វើការនានា។

គណៈកម្មការអេដស៍ដែលមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់

តទៅទំព័រទី ៥

ក្រុមសហគមន៍ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ លើកសរសើរសហគ្រាស...

ក្នុងការឆ្លើយតបបញ្ហាអង្គការ ពេលនេះបានបង្កើតនៅតាម
កន្លែងធ្វើការរួមមាន វិស័យកាត់ដេរ បដិសណ្ឋារកិច្ច ធនាគារ
ទូរគមនាគមន៍ និងវិស័យផ្សេងៗទៀតរួមទាំងវិស័យកសិកម្ម
សហគមន៍ផងដែរ ។ អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិសង្ឃឹមថានឹង
មានសហគ្រាសបន្ថែមទៀតជាពិសេសពីវិស័យកសិកម្ម
សហគមន៍អនុវត្តនូវកម្មវិធីអង្គការកន្លែងធ្វើការនេះ ។

ក្រុមសន្សំប្រាក់ជួយខ្លួនឯងជួយខ្ញុំឱ្យមានការរីកចម្រើន

សុម៉ាលី ឱ្យចំណីដល់ជ្រូក និងកូនជ្រូកដែលនាងទើបនឹងទិញ ។

គំរោងកិច្ចការសង្គម និងយេនឌ័រ ដោយមានការសហ
ការជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួន៣ផ្សេងទៀត
ជួយស្ត្រីនៅតាមជនបទចំនួន ១៨០០នាក់ (កម្មករ និងអតីត
កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ) ដើម្បីទទួលបាននូវជំនាញ និងដើម
ទុន សំរាប់ការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម និងការប្រកបរបរខ្នាតតូច ។
គំរោងផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលពីភាពជាសហគ្រិនរួមគ្នាឆ្ពោះ
ទៅមុខសំរាប់ស្ត្រីនៅក្នុងសហគ្រាស ការចាត់ចែងថវិកានិងជួយ
បង្កើតក្រុមសន្សំប្រាក់ជួយខ្លួនឯងចំនួន ៦៤ក្រុម នៅតាម
សហគមន៍ ភ្នំពេញ ខេត្តស្វាយរៀង និងកំពង់ឆ្នាំង ។

ករណី ដែលទទួលបានជោគជ័យ

ចាន់ សុម៉ាលី អាយុ ៣០ រស់នៅភូមិព្រៃចំបក់
ខេត្តស្វាយរៀង ។ នាងបានរៀបការជាមួយ ឆាំ ប៊ុន ជាកម្មករ
សំណង់ មានកូនបីនាក់ ។ នាងជាអតីតកម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ
ហើយបានចូលរៀន និងបានចូលជាសមាជិកក្រុមសន្សំជួយខ្លួន
ឯងកាលពីខែមីនាឆ្នាំ២០១១ដែលក្រុមនោះមានសមាជិកសរុប

ត្រឡប់ទៅកាន់...

ខ្ញុំប្រហែលជាឈប់ឈឺទៀតហើយ ។ ដោយសារខ្ញុំអស់កំលាំងហើរ
ហត់ វាធ្វើអោយខ្ញុំឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំងលើ ខ្លួនប្រាណខ្ញុំ ។

លោកស្រី ជុំ កាន ម្តាយ ណារួន បាននិយាយថា “ខ្ញុំសប្បាយ
ចិត្តណាស់នៅពេលដែល អង្គការ ILO បានជួយដល់កូនស្រីរបស់ខ្ញុំ ។
នៅពេលនេះ ខ្ញុំមានការលំបាក និងគ្មានលុយកាក់ ដើម្បីទិញសំភារៈ
សិក្សាសំរាប់កូនស្រីខ្ញុំ ។ ណារួន ជាក្មេងឆ្លាត ។ ប្រសិនបើនាងមាន
សមត្ថភាពនោះ ខ្ញុំចង់ឱ្យនាងធ្វើជាគិលានុប្បដ្ឋាយិកា ឬជាវេជ្ជបណ្ឌិត
នៅពេលអនាគត ។ ”

២៥ នាក់ ។ ក្រុមសន្សំព្រមព្រៀងគ្នាដាក់ប្រាក់សន្សំ ចំនួន
៥.០០០ រៀល (ប្រហែល ១.២៥ ដុល្លារ) ក្នុងមួយខែម្តង ។

ចាប់តាំងពីពេលចូលជាសមាជិកក្រុមសន្សំមក សុម៉ាលី
បានប្រើចំណេះដឹងដែលបានរៀន អោយក្លាយទៅជាភាពជា
សហគ្រិនខាងផ្នែកចិញ្ចឹមសត្វនៅផ្ទះ ជាជាងទៅធ្វើការនៅក្នុង
រោងចក្រ ។ ដោយសារនាងមានបទពិសោធន៍ចិញ្ចឹមជ្រូក នាងខំ
ប្រឹងរកប្រាក់ដើម្បីទិញកូនជ្រូកមកចិញ្ចឹម ។ នៅក្នុងខែទីពីរ
បន្ទាប់ពីសុម៉ាលីបានចូលជាសមាជិកក្រុមសន្សំ នាងបានខ្ចីប្រាក់
ពីក្រុមចំនួន ៥០០០០ រៀល ដើម្បីទិញកូនជ្រូកមួយមកចិញ្ចឹម ។
សុម៉ាលី បានសងវិលសរទៅក្រុមនៅខែបន្ទាប់ ទៅតាមបទ
បញ្ជាដែលក្រុមបានបង្កើត ។ មិនយូរប៉ុន្មាន សុម៉ាលី បានខ្ចីប្រាក់
ពីក្រុមលើកទីពីរដើម្បីទិញកូនជ្រូកមួយបន្ថែមទៀត ។ នាងក៏
មានគំរោងទិញកូនជ្រូកទីបី នៅពេលនាងទទួលបានលុយសន្សំ
ដែលត្រូវចែកនៅពេលដំណាច់ឆ្នាំ ក្នុងខែមីនាខាងមុខ ។ កូន
ជ្រូក ដែលនាងបានទិញមុនគេនោះ ឥឡូវនេះ ជិតដល់ពេលលក់
ហើយ ។ នាងមានគំរោងលក់នៅក្នុងខែកុម្ភៈ ២០១២ ដែល
តាមការប៉ាន់តម្លៃ នាងអាចទទួលបាន ៦៨០០០ រៀល
ដែលពេលនាងទិញកូនជ្រូកនោះ មានតម្លៃតែ ១៥០០០
រៀល មានន័យថា នាងអាចទទួលបានប្រាក់កំរៃចំនួន
៥៣០០០០ រៀល (១៣២ ដុល្លារ) ពីការលក់ជ្រូក ។

សុម៉ាលី អរគុណចំពោះក្រុមសន្សំប្រាក់ជួយខ្លួនឯង ដែល
ធ្វើអោយជីវិតរបស់នាងមានភាពប្រសើរឡើង ។ មុនពេលដែល
មិនទាន់មានក្រុមសន្សំប្រាក់នេះ នាងមិនអាចសន្សំបានឡើយ
ដោយសារតែមិនចេះធ្វើផែនការឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។ នាងបាន
ចែករំលែកព័ត៌មាននេះទៅដល់អ្នកជិតខាងរបស់នាង ហើយបាន
ណែនាំអោយគេចូលរួមជាមួយនឹងក្រុមសន្សំប្រាក់នាក់
នេះផងដែរ ។